
Antopäivä: 12.01.2023	Voimaantulopäivä: 12.01.2023	Voimassa: Toistaiseksi
--------------------------	---------------------------------	---------------------------

---

Säädösperusta
Laki liikenteen palveluista (320/2017) 29 § 5 mom.

Täytäntöön pantava EU-lainsäädäntö:
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2561 maanteiden tavara- ja henkilöliikenteeseen tarkoitettujen tiettyjen ajoneuvojen kuljettajien perustason ammattipätevyydestä ja jatkokoulutuksesta (kodifikaatio)

Muutostiedot:
Kumoo Liikenne- ja viestintäviraston 01.07.2022 voimaantulleen määräyksen TRAFICOM/543637/03.04.03.00/2021

Kuorma- ja linja-autonkuljettajien perustason ammattipätevyyskoulutuksen teoriakoe

Sisällys

1	Teoriakokeen suorittaminen	1
2	Suullinen teoriakoe	1
3	Tulkin käyttö suullisessa teoriakokeessa	2
4	Teoriakokeen sisältö ja arviointi	3
5	Vilpillinen menettely teoriakokeessa	4

1 Teoriakokeen suorittaminen

Kuorma- ja linja-autonkuljettajan perustason ammattipätevyyskoulutukseen liittyvä teoriakoe on suoritettava digitaalisesti Liikenne- ja viestintäviraston palveluntuottajan palvelupisteellä. Tavara- ja henkilöliikenteen ammattipätevyyden saavuttamiseen on erilliset teoriakokeet. Eri liikennelajin teoriakokeita ei voi yhdistää.

Teoriakokeessa ei saa olla mukana matkapuhelimia, kuulokkeita, muita viestintä- tai tallennus-välineitä eikä muita sellaisia materiaaleja tai välineitä, joita voidaan käyttää kokeen suorittamiseksi osittain tai kokonaan vilpillisesti tai koekysymysten kopioimiseksi taikka muutoin eteenpäin välittämiseksi. Edellä mainittuja materiaaleja ja välineitä ei myöskään saa viedä koetilaa. Koetilassa ei saa keskustella muun kuin palveluntuottajan henkilöstöön kuuluvan kanssa. Kiellettyä on lisäksi kokeen tekeminen toisen henkilön puolesta sekä kokeen tai sen osien kopiointi ja tallentaminen millä tahansa tavalla.

Koekohtainen vastausaika on 30 minuuttia.

Liikenne- ja viestintäviraston palveluntuottaja voi äänittää koetilanteen.

2 Suullinen teoriakoe

Teoriakokeen saa suorittaa suullisesti pidennetyllä vastausajalla (60 minuuttia), jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- 1) teoriakokeen suorittajan äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi, ja hänen suomen tai ruotsin kielen taitonsa katsotaan olevan puutteellinen;
- 2) teoriakokeen suorittaja on lukutaidoton;
- 3) teoriakokeen suorittajalla on terveydellinen peruste pidennettyyn koeaikaan:
  - a) teoriakokeen suorittajalla on lukihäiriö tai lukemisen vaikeus (dysleksia), ja hän esittää lukihäiriöstä tai lukemisen vaikeudesta terveydenhuollon ammattihenkilön tai erityisopettajan laatiman kirjallisen allekirjoitetun lausunnon tai selvityksen, josta käy lisäksi ilmi teoriakokeen suorittajan nimi ja henkilötunnus tai syntymäaika;
  - b) teoriakokeen suorittaja on kuuro ja hänen äidinkiелensä on viittomakieli;
  - c) teoriakokeen suorittajalla on muu terveydellinen peruste, joka estää teoriakokeen suorittamisen 30 minuutin vastausajassa, ja hän esittää terveydenhuollon ammattihenkilön laatiman kirjallisen allekirjoitetun lausunnon tai selvityksen, josta käy ilmi teoriakokeen suorittajan sairauden tai häiriön ICD-10 -diagnosikoodi sekä teoriakokeen suorittajan nimi ja henkilötunnus tai syntymäaika.

Suullisessa teoriakokeessa ajokokeen vastaanottaja on paikalla koko koesuorituksen ajan.

Jos teoriakokeen suorittajan äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi, kokelas saa ottaa suulliseen kokeeseen mukaan painetussa muodossa olevan sanakirjan. Palveluntuottajan henkilöstöön kuuluva tarkastaa sanakirjan ennen kokeen aloittamista.

3 Tulkin käyttö suullisessa teoriakokeessa

Teoriakokeen suorittaja, joka täyttää määräyksen 2 kohdan 1, 2 tai 3b luetelmakohdassa tarkoitetut edellytykset, saa tarvittaessa käyttää teoriakokeen suorittamisessa tulkkia.

Tulkin on oltava koulutettu ammattilainen. Koulutus todennetaan tutkintotodistuksella.

Sellaisissa pienissä kieliryhmissä, joissa koulutettuja tulkkeja ei ole saatavilla, tulkina toimivan on haettava hyväksyntä teoriakokeen tulkkaamiseen Liikenne- ja viestintävirastolta, ennen kuin hän voi tulkata teoriakoetta suorittavan henkilön kokeen, jonka tulkkina toimimista varten hyväksyntä on haettu.

Tilanteissa, joissa koulutettua tulkkia ei ole saatavilla kohtuullisin kustannuksin voidaan Liikenne- ja viestintävirastolta hakea hyväksyntää teoriakokeen tulkkaamiseen viestintävälineen välityksellä. Hyväksynnän myöntämisen yhteydessä Liikenne- ja viestintävirasto voi myöntää poikkeuksen määräyksen 1 kohdassa asetettuun kieltoon materiaalien ja välineiden viemiselle teoriakoetilaan.

Tulkin tai Liikenne- ja viestintäviraston tulkiksi hyväksymän henkilön on oltava rehellinen, luotettava ja muuten tehtävään sopiva henkilö, jolla on tehtävän edellyttämät taidot. Teoriakoetta suorittava vastaa tulkin käyttämisestä aiheutuvista kustannuksista.

Tulkki ei saa nähdä koemateriaalia. Kokeen vastaanottaja lukee teoriakoe kysymykset ääneen, ja tulkin on tulkittava kokeen vastaanottajan puhe teoriakokeen suorittajalle. Liikenne- ja viestintäviraston palveluntuottajan tulee pyydettäessä tarjota tulkille muistiinpanovälineet, jotka tulkin tulee luovuttaa kokeen jälkeen kokeessa mukana olleelle ajokokeen vastaanottajalle.

Teoriakokeen vastaanottajan on huolehdittava siitä, että tulkilla ei ole mahdollisuuksia vaikuttaa teoriakoetta suorittavan vastauksiin.

Liikenne- ja viestintävirastolla on mahdollisuus myöntää poikkeus tässä määräyksessä tarkoitettuun tulkin käyttöön.

4 Teoriakokeen sisältö ja arviointi

Kokeessa on 30 monivalintakysymystä. Jokaisessa kysymyksessä on kolme vastausvaihtoehtoa, joista yksi on oikea vaihtoehto. Monivalintakysymysten aihepiirit määräytyvät maanteiden tavara- ja henkilöliikenteeseen tarkoitettujen tiettyjen ajoneuvojen kuljettajien perustason ammattipätevyydestä ja jatkokoulutuksesta, neuvoston asetuksen (ETY) 3820/85 ja neuvoston direktiivin 91/439/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 76/914/ETY kumoamisesta annetun direktiivin (2003/59/EY) liitteen 1 oppiaineluettelon tavoitteiden mukaisesti. Jokaisesta aihepiiristä on kokeessa vähintään yksi kysymys. Aihepiiri jaottelu on esitelty alla olevassa taulukossa.

	Tavaraliikenne Kysymysten määrä/ koe	Henkilöliikenne Kysymysten määrä/ koe
1.1 tuntee voimansiirron ominaisuudet sen käytön optimoimiseksi	2	2
1.2 tuntee hallintalaitteiden tekniset ominaisuudet ja toiminta ajoneuvon hallitsemiseksi, kulumisen minimoimiseksi ja toimintahäiriöiden ennaltaehkäisemiseksi	2	2
1.3 osata optimoida polttoaineen käyttö	2	2
1.4 osata ennakoida ja arvioida liikenteen riskejä ja mukautua niihin	2	2
1.5 osata kuormittaa ajoneuvo turvallisuussääntöjen ja ajoneuvon tarkoituksenmukaisen käytön mukaisesti	3	
1.6 pystyä huolehtimaan matkustajien turvallisuudesta ja mukavuudesta		3
1.7 osata kuormittaa ajoneuvo turvallisuussääntöjen ja ajoneuvon tarkoituksenmukaisen käytön mukaisesti		2
2.1 tuntee tieliikenteen sosiaalinen ympäristö ja siihen liittyvä säännöstö	3	2
2.2 tuntee tavarankuljetusta koskeva säännöstö	3	
2.3 tuntee matkustajien kuljetusta koskeva säännöstö		3

3.1 tiedostaa liikenteeseen ja työtaturmiin liittyvät riskit	2	2
3.2 pystyä ennalta ehkäisemään rikollisuus ja salamatkustajien kuljetus	1	1
3.3 pystyä ennalta ehkäisemään fyysiset riskit	2	2
3.4 tiedostaa fyysisen ja henkisen suorituskyvyn merkitys	2	2
3.5 kyetä arvioimaan hätätilanteita	2	2
3.6 osata käyttäytyä yrityksen imagoa tukevalla tavalla	2	2
3.7 tuntee tavarankuljetusten taloudellinen ympäristö ja markkinajärjestelmä	2	
3.8 tuntee matkustajakuljetusten taloudellinen ympäristö ja markkinajärjestelmä		1
Kysymyksiä yhteensä:	30	30

Digitaalinen järjestelmä tarkastaa vastaukset ja ilmoittaa kokeen tuloksen. Koe on hyväksytty, jos vähintään 22 vastausta 30:sta on oikein. Vastaamatta jäänyt kysymys tulkitaan vääräksi vastaukseksi. Jos oikeiden vastausten määrä alittaa edellä tarkoitetun vähimmäispistemäärän, koe hylätään. Hylätyn kokeen voi suorittaa uudelleen välittömästi.

Teoriakoetta suorittavalla on kokeen suoritettuaan oikeus saada koepalaute sähköpostitse tai tulosteena palveluntuottajalta.

Liikenne- ja viestintävirasto omistaa teoriakokeessa käytettävän materiaalin eikä luovuta teoriakokeesta sellaisia tietoja, jotka saattaisivat vaarantaa teoriakokeen tarkoituksen toteutumisen tai kokeen käyttämisen vastaisuudessa.

5 Vilpillinen menettely teoriakokeessa

Vilpiksi teoriakokeessa katsotaan määräyksen 1 kohdan toisessa kappaleessa mainittujen koetilassa kiellettyjen välineiden tai keinojen käyttäminen tai käytön yrittäminen kokeessa.

Jos teoriakokeeseen osallistuvan henkilön tai kokeessa toimivan tulkin havaitaan kokeen aikana syyllistyvän vilpilliseksi katsottavaan toimintaan, kokeen järjestäjän on keskeytettävä kokeen suorittajan koe ja hylättävä koesuoritus.

Teoriakoe on suoritettava suullisena kokeena, mikäli teoriakoetta suoritettava on kyseisen luokan kokeessa menettänyt aiemmin vilpillisesti.

Palveluntuottajan henkilöstöön kuuluvan on ilmoitettava kaikesta havaitsemastaan vilpillisestä toiminnasta Liikenne- ja viestintävirastolle.

Helsingissä 12 päivänä tammikuuta 2023

Kirsi Karlamaa
pääjohtaja

Kati Heikkinen
ylivohtaja